

IRLANDA

Eligibilitatea este discreționară - lipsa clarității și certitudinii în privința testelor mijloacelor și fondului.

Stabilirea în baza oricărei scheme a neaplicării asistenței juridice garantate este definitivă și nu poate fi contestată.

PREZENTARE GENERALĂ A SISTEMULUI DE ASISTENȚĂ JURIDICĂ GARANTATĂ

CUM ESTE ORGANIZAT?

Asistența juridică garantată penală în mare parte este organizată în baza unei Scheme statutare de asistență juridică garantată penală, suplimentată cu câteva aranjamente *ad hoc*. Aceste scheme diverse funcționează independent una de alta, au diferite reguli de eligibilitate și funcționare și nu sunt gestionate sau administrate de vreun organ central. Determinarea eligibilității în baza unei scheme nu acordă eligibilitate în baza alteia.

Potrivit Schemei statutare de asistență juridică garantată penală („Schema statutară”), sistemul judecătoresc este responsabil de evaluarea eligibilității și acordarea asistenței juridice garantate. Persoana învinuită depune cerere în instanța de judecată pentru un certificat de asistență juridică garantată, de obicei prima dată când sunt aduși în fața instanței sau prin depunerea formularului denumit „declarația mijloacelor” la cancelaria instanței. În anumite circumstanțe, dacă persoana este învinuită în instanța de fond, aceasta poate solicita asistență juridică garantată atât de la un avocat consultant (*solicitant*), cât și de la un avocat pledant (*barrister*) în baza Schemei *ad hoc* (*de apărare*) a instanței de fond, administrată de Departamentul pentru Justiție și Egalitate.

Pe lângă aceasta, Consiliul de asistență juridică garantată gestionează și administrează două scheme ad-hoc de asistență juridică garantată penală: Schema revizuită a inspectoratului de poliție (Garda) pentru consiliere juridică („Schema Garda”); și Schema de asistență juridică garantată pentru aspecte privative („Schema aspectelor privative”). Schema Garda se aplică în special persoanelor care au fost deținute la inspectoratele de poliție. Asistența juridică garantată poate fi obținută pentru consultații telefonice, consultații la inspectoratul de poliție și prezența avocatului consultant la interviurile formale ale poliției și la prezentările spre recunoaștere. Schema aspectelor privative ține de anumite procese la Înalta Curte, Curtea de Apel și Curtea Supremă, inclusiv pentru cererile de habeas corpus, moțiunile de cauțiune, anumite tipuri de analize judiciare, precum și pentru cereri de eliberare a mandatelor de arest europene.

Stabilirea, în baza oricărei scheme, a neaplicării asistenței juridice garantate este definitivă și nu poate fi contestată. Unica opțiune este de a analiza judiciar un refuz—instanța examinează soliditatea procesului de luare a deciziei, dar nu și decizia propriu-zisă.

CUM ESTE FINANȚAT?

Departamentul de Justiție și Egalitate are responsabilitate bugetară pentru toate schemele de asistență juridică garantată penală. În 2013, **au fost cheltuite 0,8 milioane de euro** pentru asistența juridică garantată în baza Schemei Garda și **3,4 milioane de euro** în baza Schemei privative, potrivit Raportului anual al Consiliului pentru asistența juridică garantată. În baza Schemei statutare au fost cheltuite **50,9 milioane de euro**, care includ onorariile avocaților de asistență juridică garantată și alte cheltuieli operaționale ale schemei.

CUM ESTE MONITORIZAT?

În prezent nu există un mecanism separat de control al calității pentru avocații de asistență juridică garantată și nici o instituție nu este responsabilă de monitorizarea calității asistenței juridice garantate. Cu toate acestea, plângerile împotriva unui avocat consultant pot fi depuse prin intermediul Societății de Drept, iar împotriva unui avocat pledant – prin intermediul Consiliului Baroului.

ASISTENȚA JURIDICĂ GARANTATĂ ÎN: IRLANDA

PRINCIPALELE PROBLEME ÎN DOMENIUL ASISTENȚEI JURIDICE GARANTATE

Lipsa unei scheme unificate pentru asistența juridică garantată și diferite criterii de eligibilitate aplicabile fiecărei scheme.

Deciziile privind eligibilitatea în baza Schemei statutare sunt la discreția judecătorului cu o lipsă de claritate și certitudine despre testele mijloacelor și fondului.

Lipsa mecanismelor de asigurare și monitorizare a calității.

Poliția are discreție asupra selectării avocatului pentru numire în cadrul Schemei Garda, ceea ce poate duce la îngrijorări despre independență.

Îi mulțumim lui **Grace Mulvey**, Manager al Programului JUSTICIA, Consiliul Irlandez pentru Libertăți Civile pentru contribuția sa specializată la întocmirea acestui document.

TESTUL MIJLOACELOR ȘI FONDULUI

Pentru Schema statutară se aplică un test combinat al mijloacelor și fondului. Testul mijloacelor este la discreția instanței și nu e reglementat de nici o linie directoare financiară. În cazurile de omor și pentru apelurile de la Curtea de Apel la Curtea Supremă se aplică doar testul mijloacelor. Pentru toate celelalte cazuri trebuie să fie satisfăcut și testul fondului, care include o evaluare a gravității acuzațiilor sau orice circumstanțe excepționale în interesele justiției care asigură asistența juridică garantată. În general, în cazul când există vreun risc de pedeapsă cu închisoarea, testul fondului va fi considerat întrunit.

Pentru Schema Garda se aplică doar testul mijloacelor. Sunt eligibile persoanele deținute în baza anumitor prevederi legale și cele care fie primesc indemnizații de ajutor social, fie au un salariu mai mic de 20.316 euro.

În baza Schemei aspectelor privative, instanța examinează mijloacele solicitantului și decide dacă persoana este în stare să-și asigure un avocat fără Schemă, înainte de a-i recomanda Consiliul de asistență juridică garantată să aplice această schemă. Această decizie este discreționară și nu este reglementată de liniile directorii financiare.

REALITĂȚILE ACCESULUI LA ASISTENȚA JURIDICĂ GARANTATĂ

ACCESUL LA ASISTENȚĂ JURIDICĂ GARANTATĂ LA ETAPA DE INVESTIGAȚIE

Când persoana este deținută la inspectoratul de poliție, aceasta poate primi asistență juridică garantată pentru consultații telefonice, un șir de consultații în cadrul inspectoratului de poliție, precum și prezența avocatului consultant la prezentările spre recunoașteri formale. Începând cu 7 mai 2014, ca urmare a unei hotărâri a Curții Supreme, avocaților consultanți de asemenea li se permite să fie prezenți la interviurile poliției cu clienții lor.

Ratele orare plătibile avocaților consultanți pentru consultațiile cu clienții și prezența la inspectoratul de poliție variază în funcție de ora și ziua prezenței. Rata este de **72 de euro pe oră+TVA** între orele 8 și 20, de luni până vineri, și de **93 de euro pe oră+TVA** pentru orele de după program, zilele de week-end și de sărbători legale. Avocații consultanți nu sunt plătiți pentru timpul petrecut analizând probe video sau documentare, sau interviurile video ale poliției.

CALITATEA ASISTENȚEI JURIDICE GARANTATE ȘI APĂRAREA PENALĂ EFICIENTĂ

Avocatul consultant care dorește să fie adăugat în lista avocaților de asistență juridică garantată a instanței de judecată, conform Schemei statutare trebuie să prezinte doar un certificat valabil actual cu privire la lipsa taxelor neachitate. Avocatul pledant care dorește să presteze servicii de asistență juridică garantată în baza Schemei statutare trebuie mai întâi să fie aprobat de Consiliul Baroului, după care să prezinte un certificat valabil privind lipsa taxelor neachitate la Ministerul Justiției și Egalității care menține completul respectiv. Nu este necesar nici pentru avocații consultanți, nici pentru avocații pledanți să fie specializați în dreptul penal pentru a putea acorda asistență juridică garantată.

Pentru Schema Garda nu există un complet de avocați consultanți. În cazul în care avocatul consultant dorește să acorde consiliere juridică în cadrul inspectoratului de poliție, acesta informează despre faptul respectiv în mod neformal, contactând inspectoratul de poliție direct sau devenind un "avocat cunoscut" poliției sau bănuțului prin reputația sa. În practică, dacă deținutul nu numește un anumit avocat consultant, poliția are discreție deplină asupra selectării avocatului. Se pare că unele inspectorate de poliție tind să utilizeze același număr limitat de avocați consultanți.

**OPEN SOCIETY
JUSTICE INITIATIVE**

